

1. नी mit प्र, 2 (Sp. 278, Z. 8 ist 11, 20, 1 zu streichen). — 2) N. pr. eines Flusses LIA. I, 174. fg.

प्रणीताप्रणयन (प्र + प्र) n. das Gefäß, in welchem das Wethwasser geholt wird, ÇAT. BR. 12, 5, 7. KĀT. Ç. 25, 7, 27. ĀCV. GRH. 4, 3.

प्रणीति (von 1. नी mit प्र) f. 1) Führung, Leitung: युष्मकं मित्रावरुणा प्रणीतिं परि श्रुत्वा इति तानि वृष्याम् RV. 2, 27, 5. 13. तव प्रणीतिं तव शूर शर्मन् 3, 51, 7. 4, 4, 14. महीरस्य प्रणीतयः 6, 45, 3. 7, 28, 3. 8, 6, 22. 57, 11. 10, 69, 1. AV. 7, 105, 1. — 2) das Wegführen: मुञ्चस्वितः प्रणीतये सद्यः कृण्वन्तेवि AV. 6, 23, 2. — Vgl. सु०.

प्रणीय (wie eben) ved. partic. fut. pass. P. 3, 1, 123.

प्रणुद् (1. नुद् mit प्र) adj. vertreibend, verscheuchend: रथवरं MBH. 3, 720. 7, 2727. भय० 9, 390. प्राण० den Athem verdrängend Suçr. 1, 308, 17.

प्रणुद् adj. dass.: अहितानाम् HARIV. 7420.

प्रणोजन (von निञ् mit प्र) 1) adj. f. ई abwischend: धिक्ता जाल्मि पुरुषस्य पुरुषस्य शिष्यप्रणोजनि LĀTJ. 4, 3, 11. — 2) n. proparox. a) das Abwaschen, Baden AV. 19, 2, 4. — b) Waschwasser ÇAT. BR. 1, 2, 2, 18.

प्रणेतृ (von 1. नी mit प्र) nom. ag. (verbal und substantivisch consruirt in der älteren Sprache) VS. PAĪT. 1, 168. 1) Leiter, Führer: त्वं वस्य आ वृषम प्रणेता RV. 2, 9, 2. यूयं मर्तं प्रणेतारः 5, 61, 15. 7, 57, 2. 8, 16, 10. 19, 37. Varuṇa 2, 28, 3. Indra 8, 46, 1. 1, 169, 5. 7, 41, 3. धृष्टस्य 3, 23, 1. AIT. BR. 6, 6. NIR. 6, 13. यो नो नेता यो युधि नः प्रणेता MBH. 2, 2164. युधाम् 5, 704. सेना० 5101. 13, 208. रास० HARIV. 8406. गजानाञ्ज-प्रणेतृश्च (lies: गजानाञ्जप्र०) MBH. 8, 1221. 4, 974. सत्यसन्ने KATH. 30, 41. (ब्राह्मणाः) प्रणेतारश्च लोकानाम् MBH. 13, 7166. — 2) Bildner, Erschaffer: जगत् (हरि) HARIV. 8814. प्रणेतारं भुवनस्य प्रजापतिम् MBH. 1, 7277. भुवन० JAVANEÇV. 9 in Z. f. d. K. d. M. 4, 346. — 3) Verfasser: शास्त्राणाम्, सर्वशास्त्रं MBH. 13, 7166. 14, 2641. झज्ञानाम् KUMĀRILA bei GOLD. MĀN. 66, b. VARĀH. BRH. S. 106, 5. Verbreiter einer Lehre, Lehrer VJUTP. 73. MĀRK. P. 23, 56. — 4) Ausfühler so v. a. Spieler eines musik. Instruments TRIK. 1, 1, 124.

प्रणेतव्य (wie eben) adj. 1) zu führen, zu leiten: अन्धं बलं जटं प्राहुः प्रणेतव्यं विचक्षणैः MBH. 2, 783. — 2) auszuführen, zu vollführen, anzuwenden: आपत्सु च यथा नीतिः प्रणेतव्या MBH. 12, 1345. तेषां साह्यं क्रूरमिच्छं प्रणेतव्यं पुनः पुनः 3778.

प्रणेतृम् (von प्रणेतृ) adj. den Begriff «führen» enthaltend AIT. BR. 6, 6.

प्रणेतृनी (vom intens. von 1. नी mit प्र) adj. wiederholt —, stets leitend: प्रणेतृरूपो र्गिरितारमूली RV. 6, 23, 3.

प्रणय (von 1. नी mit प्र) adj. P. 3, 1, 128, Sch. 1) zu führen, zu leiten: अस्मत्प्रणयो राजा MBH. 12, 2045. HARIV. 11114. der sich leiten lässt, sich in den Willen eines Andern fügt, nachgiebig, gehorsam AK. 3, 1, 25. H. 432. ÇAṆK. zu BRH. ĀB. Up. S. 233. — 2) auszuführen, zu vollbringen MBH. 12, 4352. — 3) festzusetzen, zu bestimmen: तथा राजा प्रणयोः सततं कराः (Abgaben) MBH. 12, 3278.

प्रणोतव्य (von 1. नुद् mit प्र) adj. propellendus AIT. BR. 5, 23.

प्रणोदम् (wie eben) absol.: ऋचा कपोतं नुदत प्रणोदम् RV. 10, 165, 5.

प्रणोद्य (wie eben) adj. fortzujagen, abzuweisen: अग्रप्रणोद्यो ऽतिथिः सायम् M. 3, 105 (vgl. Spr. 171). zu verscheuchen, zu entfernen: स्वसा-

मर्ध्याप्रणोद्यत्वात् ÇAṆK. zu BRH. ĀB. Up. S. 222.

प्रतैक्वन् (von तक् mit प्र) adj. vorwärts schiessend; in einer Formel VS. 5, 32. TS. 1, 5, 2, 1 auf eine Grube angewandt, viell. abschiessig.

प्रतैङ्गम् (von तङ्ग = तक् mit प्र) absol. gleitend, schleichend: यो नि-लायं चरति यो प्रतैङ्गम् AV. 4, 16, 2. प्रतैङ्गं द्रुषीणां सर्वासामर्षं विष-म् 5, 13, 8.

प्रतत s. u. 1. तन् mit प्र. प्रततम् adv. anhaltend, ununterbrochen: न प्रततमीक्षति विशेषाज्योतिः Suçr. 2, 145, 7.

प्रततामह (1. प्र + त०) m. Urgrossvater AV. 18, 4, 75. KAUC. 88.

प्रतति (von 1. तन् mit प्र) f. 1) Ausbreitung H. an. 3, 280. MED. I. 130. — 2) eine kriechende Pflanze H. 1117. H. an. MED. HALĀJ. 2, 25. प्रत-ती BHAR. zu AK. 2, 4, 1, 9. ÇKDR. — Vgl. व्रतति.

प्रतैदसु adj. so v. a. प्राप्तवसु nach NIR. 6, 21. Bez. der Rosse Indra's RV. 8, 13, 27. Vgl. die ähnlich gebildeten Comp. कर्तैदसु, शर्तैदसु.

प्रैतन (von 1. प्र) adj. ehemalig, alt P. 5, 4, 30, VĀRTT. 3. AK. 3, 2, 26. H. 1449. HALĀJ. 4, 26. — Vgl. प्रल.

प्रतनु (1. प्र + तनु) adj. überaus fein: वासस् Suçr. 1, 97, 15. Spr. 3322. SĀH. D. 54, 16. überaus schmal: वेणोभूतप्रतनुसलिला (सिन्धु) MEGH. 30. नदीवीचि 102. überaus dünn, — mager R. 3, 2, 17. MEGH. 104. प्रतनू-कृत MBH. 12, 3709. überaus gering, — unbedeutend: सुचरित ÇIK. 138.

प्रतनुक (von प्रतनु) adj. überaus fein; ०कम् adv. Suçr. 1, 54, 17.

प्रतपन (von तप् mit प्र) n. das Erwärmen KĀTJ. Ç. 2, 3, 11. प्रभुरग्निः प्रतपने MBH. 1, 3576. ऋष्टस्याग्निप्रतपनम् Suçr. 1, 37, 14. प्रतपने कारं viell. an's Feuer stellen, wärmen gaṇa साक्षादादि zu P. 1, 4, 74.

प्रतमक (von 1. तम् mit प्र) m. eine besondere Form von Asthma Suçr. 2, 497, 18. WISE 318. — Vgl. तमक.

प्रतमाम् (von 1. प्र mit dem suff. des superl.) adv. besonders, vorzugsweise: क्रियते AIT. BR. 1, 9, 3, 47. स्वं कैवास्य तत्प्रतमामिवाभ्यपक्राम-ति ÇAT. BR. 5, 4, 2, 11. — Vgl. प्रतरम्.

प्रतर (von 1. तर mit प्र) m. 1) das Uebersetzen, Hinüberschiffen, Beschiessen; s. डुप्प्रतर, सुप्रतर und गोप्रतर unter गोप्रतार. — 2) Bez. der Verbindungen (संधि) an Nacken und Wirbelsäule Suçr. 1, 340, 16. 19.

प्रतर्ण (wie eben) 1) adj. f. ई vorwärtsbringend, weitertragend; fördernd, helfend, mehrend RV. 1, 91, 19. 2, 1, 12. वास्तैष्पते प्रत-र्णो न रुधि गयस्कानो गोभिर्धैभिर्हिन्दि 7, 54, 2. तां (धुरं) वृहामि प्रतर्-णीमवपुर्वम् 5, 46, 1. Wagen 6, 47, 26. VĀLAKH. 1, 4. VS. 16, 42. AV. 12, 2, 49. प्रतर्णी गृहाणाम् 14, 2, 26. वसूनाम् PĀH. GRH. 3, 4. आयुषो ऽसि प्रतर्णम् lebensverlängernd AV. 19, 44, 1. Vgl. आयुष्प्रतर्ण. — 2) n. das Zuschiffegehen, Hinüberschiffen, Uebersetzen, Beschiessen Ind. St. 2, 41. Suçr. 1, 98, 11. 2, 145, 9. GAUPAR. zu SĀHĀHJAK. 1. Schol. zu RAGH. 13, 101. बल० MBH. 4, 199. महानदी० Spr. 2147. लोकानाम् (das Versmaass erfordert, wie schon BENFEY bemerkt hat, प्रता०, aber auch der Sinn, da das Wort hier zugleich das Betrügen, Anführen bedeutet) BENF. Chr. 94, Çl. 10.

प्रतर्म् (von 1. प्र mit dem suff. des compar.) adv. weiter, ferner, künft-ig: प्र नो नयं प्रतरं वस्यो अक्क RV. 6, 47, 7. द्रावीय आयुः प्रतरं दधा-नाः 1, 53, 4. 94, 4. 141, 13. 2, 32, 1. पुरुष्टुतायं प्रतरं दधातन 5, 34, 1. 55, 8. 10, 10, 1. 66, 1. प्र मातुः प्रतरं गुह्यमिच्छन्कुमारः सर्पत 79, 3. AV. 5, 1, 4.